

Werken aan taal en interactie

Een goed taalniveau heeft pas effect als een pedagogisch medewerker dit inzet om het kind te stimuleren in zijn ontwikkeling. Daarvoor zijn goede interactievaardigheden onmisbaar. Er komt subsidiegeld beschikbaar om taal en interactie te verbeteren. Tekst **Marianne Velsink**

‘Praten en uitleggen, het stimuleren van de ontwikkeling en het begeleiden van interacties tussen kinderen’, in de laatste NCKO-kwaliteitsonderzoeken komen deze vaardigheden steeds terug als belangrijke leerpunten. De subsidieregeling taal- en interactievaardigheden maakt het mogelijk om individuele pedagogisch medewerkers in deze vaardigheden bij te scholen. Maar het is ook mogelijk om een train-de-trainermodule te volgen om eigen medewerkers en gastouders bij te scholen.

Volgens Elsbeth Post, directeur van de Kinderopvang Academie, is het goed dat de regeling de kans biedt om tijdelijk extra te investeren in de pedagogische kwaliteit, bijvoorbeeld in de vorm van zo’n duurzame leer-cultuur. ‘Niet alleen de financiële tegemoetkoming is prettig, maar vooral dat er sectorbrede aandacht voor komt.’ Post vindt dat permanente educatie bijdraagt aan een professionele identiteit. ‘Bovendien is de regeling veeleisend, want resultaat-

gericht en op inhoud. Daarmee stimuleert de regeling meer dan alleen even een cursus te volgen.’

Het Ministerie van Sociale Zaken heeft vijf partijen de opdracht gegeven de training Taal- en Interactievaardigheden te ontwikkelen. Alleen deze vijf trainingen komen in aanmerking voor de subsidie. Het gaat om: Timpaan Onderwijs, Sardes, Vyvoj, het Nederlands Jeugdinstituut en de Kinderopvang Academie. Het is niet zo dat alleen deze bureaus de trainingen mogen verzorgen. Ook opleiders van andere partijen kunnen zich aan de hand van een licentieovereenkomst bekwamen om de trainingen te geven.

We zetten de vijf ontwikkelaars op een rij en zoomen in op de individuele trainingen voor pm’ers:

Timpaan Onderwijs

Inhoud

Uitgangspunt van de training InteractieTaal! is dat professionals zelf al veel weten en de motor van hun ei-

gen ontwikkeling willen zijn. De nadruk van de training ligt niet op het vergroten van theoretische kennis, maar van vaardigheden. Er wordt niet apart aandacht besteed aan de taalvaardigheden, maar deze komen in combinatie met interactievaardigheden aan bod. De leidinggevende participeert actief binnen het traject.

Aantal bijeenkomsten

Het traject bestaat uit vijf bijeenkomsten. Er wordt gestart met een e-learningmodule om een theoretische basis neer te zetten. Daarna volgen vijf scholingsbijeenkomsten. Tussendoor worden pedagogisch medewerkers begeleid op de werkvloer door hun leidinggevende.

Wanneer geslaagd

De deelnemer krijgt een certificaat als ze heeft deelgenomen aan vier van de vijf bijeenkomsten en als alle opdrachten positief zijn beoordeeld.

Opbrengsten voor de deelnemer

Bij de deelnemers zal een groei zichtbaar zijn in eigen taal- en interactievaardigheden. Veel belangrijker is echter dat deelnemers leren als een ‘reflectieve professional’ hun eigen ontwikkeling in interactie- en taalvaardigheid te sturen. Uitgangspunt daarbij is samen leren, samen weet je meer. www.timpaanonderwijs.nl

>

‘Niet alleen de financiële tegemoetkoming is prettig, maar vooral dat er sectorbrede aandacht voor komt’

Sardes

(in samenwerking met Expertisecentrum Nederlands en ITTA)

Inhoud

Pedagogisch medewerkers komen tot een goede en warme interactie met kinderen door te oefenen in de praktijk. Daarvoor moet hun taal wel op niveau zijn. Goede professionals die zorgen voor positieve interacties, moeten beschikken over een rijk, correct en interactief taalgebruik. In de TINK-training (Taal- en Interactievaardigheden in de Kinderopvang) wordt gewerkt aan het verbeteren van taal- en interactievaardigheden. Er komen ook vaardigheden als zelfreflectie, teamreflectie en feedback geven en ontvangen aan de orde.

Aantal bijeenkomsten

Het leren gebeurt op drie niveaus: In de praktijk, tijdens acht trainingsbijeenkomsten en tijdens persoonlijk begeleid leren.

E-learning/klassikaal

In acht klassikale trainingsbijeenkomsten komen de zes interactievaardigheden aan de orde en deze

worden verbonden met de uitgangspunten van De Taallijn. De inhoud van de bijeenkomsten wordt verankerd door er mee te oefenen in de praktijk.

Wanneer geslaagd

Er is een competentieprofiel taal- en interactievaardigheden ontwikkeld. Deelnemers kunnen gedurende de training een portfolio vullen met 'bewijsmateriaal' waaruit blijkt dat zij de competenties op de werkvloer gebruiken. Er is geen eindtoets, maar de voortgang van de deelnemers wordt gevolgd.

Opbrengsten voor de deelnemer

Na deze training hebben deelnemers inzicht in hun eigen taalniveau en de kwaliteit van hun eigen interactievaardigheden. Daarnaast zijn zij beter toegerust om door middel van hun verbeterde taal- en interactievaardigheden te werken aan taal- en ontwikkelingsstimulering van jonge kinderen.
www.sardes.nl

Vyvoj

In samenwerking met Elly Singer, Conclusion, CMO Groningen, JSO, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Utrecht, Spectrum en het Graafschap College

Inhoud

In deze training gaan we uit van de theorie van Elly Singer. De kern van de training is het aanleren van rustig beschikbaar zijn, het situationeel juist toepassen van de zes interactievaardigheden en het verbeteren van de eigen taalvaardigheden om kinderen zo optimaal mogelijk te begeleiden in hun ontwikkelingsproces.

Aantal bijeenkomsten

De doorlooptijd van het programma is een half tot driekwart jaar. De studiebelasting voor de deelnemer is drie dagen.

E-learning en/of klassikaal

De training bestaat uit een mix van werkvormen: een beperkt aantal

‘De regeling stimuleert meer dan alleen even een cursus te volgen’

De subsidieregeling

De subsidieregeling taal- en interactievaardigheden wordt uitgevoerd door het Agentschap SZW. Bureau Kwaliteit Kinderopvang is inhoudelijk betrokken bij de regeling en heeft de criteria geformuleerd die aan de trainingen worden gesteld om zo de kwaliteit en effectiviteit te garanderen.

Om zoveel mogelijk pedagogisch medewerkers en gastouders te bereiken wordt ingezet op twee soorten trainingen:

1. Training voor pedagogisch medewerkers
2. Train de trainer: een training voor leidinggevend en bemiddelingsmedewerkers gastouderopvang om vervolgens pedagogisch medewerkers en gastouders te scholen

Aanvragen voor de eerste tranche van de regeling kan vanaf 1 augustus 2014 (streefdatum) tot 1 oktober 2014. De regeling heeft vier tranches en loopt tot en met 2017. Kinderopvangorganisaties die gebruik willen maken van de subsidieregeling taal- en interactievaardigheden zullen in hun subsidieaanvraag moeten aangeven hoe zij de opgedane vaardigheden in hun organisatie verankeren en hoe zij een vervolg geven aan een training, bijvoorbeeld via 'coaching on the job'. Meer weten? Ga naar www.stichtingbkk.nl.

bijeenkomsten, verdiepende online-modules, praktijkopdrachten en coaching op de werkvloer.

Wanneer geslaagd

Van zowel de taal- als interactievaardigheden wordt het startniveau bepaald. De toetsing van het basisprogramma bestaat uit een onlinekennisquiz en de e-learningmodule 'Interactievaardigheden' met zelftoets. Verder kan de organisatie kiezen voor een aanvulling, zoals de taaltoets TOA van Bureau ICE en een kwaliteitsmonitor.

Opbrengsten voor de deelnemer

De deelnemer heeft geleerd om rustig beschikbaar te zijn, en kan na afloop de zes interactievaardigheden op een juiste manier toepassen. Daar profiteren kinderen van in hun eigen ontwikkelingsproces.
www.vyvoj.nl

Nederlands Jeugdinstuut en het ROC van Amsterdam

Inhoud

De training bestaat uit drie leerlijnen: het verder ontwikkelen van de eigen interactievaardigheid, het leren om feedback te geven en te krijgen, en het versterken van de eigen taalvaardig-

heid als pedagogisch middel. Gezien het belang van ontwikkelingsstimulering voor de jongste groep kinderen gaat de aandacht in hoge mate uit naar de leeftijdsgroep 0 tot 6 jaar.

Aantal bijeenkomsten

Er zijn acht bijeenkomsten: groepsbijeenkomsten en enkele feedbackmomenten tijdens locatiebezoek. Het programma wordt voor 1/3 deel gevuld met overdracht van theorie en voor 2/3 deel bestaat het uit praktische oefeningen.

E-learning en/of klassikaal

De bijeenkomsten zijn groepsbijeenkomsten.

Wanneer geslaagd

Deelnemers ontvangen een deelnemerscertificaat op grond van voldoende aanwezigheid en een positief beoordeelde eindopdracht.

Opbrengsten voor de deelnemer

Deelnemers gaan beter begrijpen waarom een bepaalde manier van pedagogisch handelen belangrijk is voor kinderen en wat de effectiviteit van dat handelen is op de ontwikkeling van een kind. Zij krijgen inzicht in de mate waarin zij zelf in staat zijn

om die effectieve handelwijze in de praktijk te brengen en handvatten om hun inzet hierop te verbeteren.
www.nji.nl

Kinderopvang Academie

Inhoud

De wetenschap is zeer kritisch over het effect van trainingen. En terecht, want leren en ontwikkelen vergen veel meer herhaling en afwisseling dan je in een workshop kunt aanbieden. De trainingen van de Kinderopvang Academie zijn dan ook geen pure taaltrainingen of interactietrainingen, maar de start van een dynamische interne leercultuur.

Aantal bijeenkomsten

Afhankelijk van de leerdoelen organiseert de Kinderopvang Academie drie of meer bijeenkomsten op locatie. Op de werkvloer focust de pedagogisch medewerker op persoonlijke leerdoelen. Elke dag vijf minuten geconcentreerd bezig zijn heeft vaak een beter leereffect dan één studiedag. Bovendien is dit veel minder ingrijpend in de dagelijkse logistiek.

E-learning en/of klassikaal

Het aanbod is een combinatie van workshops op locatie en online leren en communiceren.

Wanneer geslaagd

Een eindtoets past niet bij de visie van de Kinderopvang Academie op blijvend leren. De deelnemers toetsen zichzelf niet alleen aan het eind, maar gedurende het hele traject. En zij kunnen hiermee doorgaan, ook na afloop van onze programma.

Opbrengsten voor de deelnemer

De deelnemers ervaren dat ze met taal- en interactievaardigheden in een veilige en uitdagende sfeer aan de slag kunnen. Juist omdat voor sommige medewerkers dat gevoel van veiligheid na een taaltoets of competentiescan ver te zoeken is, ondanks hun betrokkenheid en wil om zich in deze vaardigheden te bekwamen.
www.kinderopvangacademie.nl <